

सारकीची पत्रे

प्रा. माधवी भट

प्रिय संप्या,

त्या दिवशी काटकोळ अण्णा त्यांचा बोटीवरचा साहेब असलेल्या मुलग्याने तुला पुस्तकाएवढे मोठे चॉकलेट दिलेले म्हणे, ते तू एकट्याने गिळंकृत का काय केलेले असे मला शिवलीला म्हणालेली! चिमणीच्या दाताने मला एकही तुकडा तू दिला नाहीस! आता एकोणीस चिंचा तुझ्या पुढ्यात बसून सुरुरर सुई चूक करीत मी खाणार आणि तुला देण्याचे नाव सोडा!

सरस्वती केरूर मला म्हणालेली की, फेसबुक नावाचं एक जंजाळ असायलंय, तिथं बाराशेचौतीस रिकामटेकडे लोक अहोरात्र का काय म्हणतात तसले पडिक असायलेत! सकाळी चहाच्या कपाचं चित्र टाकून गुड मॉर्निंग घालायलेत. मग काय पण कविताबिविता हे ते लिहायलेत. लोक त्यावर अहाहा बडबिया Wow lolz हैं आगे चलते जाने के... । जाता तो वह है जो जाते हुए पीछे सब दरवाजे बंद करे असलं कायतरी लिहायलेत! त्यापेक्षा त्यांनी एकदा आचरेकरबाईंच्याकडं येऊन 'चांदवा नभाचा केहेएहेला' असं बेष्टपैकी म्हणून सोडा जावा म्हणावं!

संप्या, आपण एकमेकांना चिडवायलेत, चिंचा खायलेत, रागवायलेत; पण ते डायरेक का काय म्हणतात, तसलं समोरासमोरच! फेसबुकावर स्मायल्या टाकतात म्याड लोक, हे म्हंजे कायतरी अजबच, नाय का रे?

तुझी
बारकी

प्रिय संप्या,

आज मला जो तो विचारायलाय की संप्या कसाय? मी म्हणायलेय, मला काय ठावकी! त्यालाच विचारून सोडा जावा. तसा तो बाराशे चौतीस वेळा शिष्ट असून स्वतःला टोपीकर किंवा लॉड गवर्नर का काय ते समजायलाय!

बारक्या बारक्या निष्पाप मैत्रिणींची मज्जा बघत उभारलाय! मी बारकी असले तरी निष्पाप आहे, हे तुला नीटच समजलेलं असेल, सोड!

आज मी श्यामराव अण्णाच्या दुकानात गेलेले, तर तिथं मला पाटीवरची लेखन खायची हुक्की आलेली! मग मी ती विकत घेऊन एकटीनेच फस्त केलेली. तुझी आठवण व्हायला नकोय म्हणून घट्टपैकी मनाला बजावलंच!

घरी यायले, तर आजीने बावीस मैल लांबीचा तोंडाचा पट्टा सोडला तो सोडलाच!

मग बाबुराव जोर्जोरात गाणं म्हणायला -

यहा बदलाव फाका

बेवफाईके सिवा क्या है

असलंच काय ते!

ते ऐकून मला नीटच कळालेलं की रेडिओ मिरची नावाच्या तिखट आणि कैच्या कै बोलून गाणी ऐकवणाऱ्या कार्यक्रमात बाबुराव शोभूनच दिसायलेला असता बेष्टपैकी!

तुझी
बारकी

प्रिय संप्या,

काल मी शाळेतून घरी यायलेली, तर वाटेत प्रसन्न देशपांडेची आई भेटलेली. तिने मला बदाम दिलेले, म्हणालेली की पापं येवढ्या शिष्ट संप्याला तू दोस्त म्हणायलेली, वगैरे वगैरे. मग आज्ञीच आठवलेली मला की, ती देशपांडीण म्हणजे गुप्तहेर खातं आहे. जपूनच जरा!

मग मी तिथून घरीच यायली. घरी सगळे सी. आय. डी. बघायलेले. ते पाहून पाहून सगळेच चाणाक्ष का काय ते झालेले. बोलताना सबूत, गवाह असलं बोलायले! परवा परश्या यमज्या सोंडऱ्याला 'दया' दरवाज्या खोल दो, असलं कायतरी बोललेला. सी. आय. डी.तला दया म्हणजे दयाच. लाथ मारलं ते दार तोडलं तंतोतंत!...

हा एसीपी पूर्वी एक शून्य शून्य मालिकेत काम करी. एसीपी तेव्हा अगदी एसीपीच दिसायचा!

एक शून्य शून्य मालिका कोण लिहायलेत तुला माहितेय का? एवढं

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

कळेना झालं व्हय? शाळा शिकून सोड जा!

नायतर एकोणीस वेळा विक्रम भागवतांना पत्र लिहून सोड जा!

तुझी
बारकी

प्रिय संप्या....

परवा मधुमालती ग्राउंडवर तुमची शिसपेन्सिलीची क्रिकेट म्याच काय मी बघायला नाही... मात्र मला कळालेलं की म्याच एकदम भारीच झालेली..... हंपायर म्हणून तुम्ही जंब्या कटकोळला घेतले ते बेष्टच केलेले.... फ्रेंडस टी हाउस मध्ये एक मिसळ आणि वर पुन्हा पार्श्यालिटी हंपायर म्हणून जो भजन केला, तो गेला म्हंजे गेलाच कामातून हे सर्व समजून होते हे म्हत्वाचे...! क्रिकेट प्रामाणिक अन् पारदर्शी का काय म्हणतात तसलेच.... तंतोतंत.....! तर ते असो....!

मागे कुरसुंदीकर इनामदार आलेले, तेव्हा त्यांचा मुलगा बंक्या... हुउच्चम्याडच ते एक..... त्याने विटीदांडूचा शिकवलेला 'पाव चिष्टी मिष्टी घोडा...' हा मंत्र हे आत्ता आत्तापरंतं मुलं म्हणून सोडण्यात वस्ताद होती; पण आजकाल ती जंपिंग जपांग झंपक झंपक.... असलं कायत्री भंपक भंपक बोलतात.....! आयपेल का काय, ते त्याचं सर्वांगसुंदर का कसं ते गाणं असलेलं तुला माहीत नाही? शाळा शिकून सोड जा पयल्यापासून....! काल मला ते ऐकून सोंड्या म्हणालेला, हे अजबच नाव.. आयपीएल.... बाप पीयेल.... च्यामारी...! हुच्चम्याडपणाच....!

तर ते आयपेलचे लोक रडीचा डाव खेळलेले... त्यांना कोण आधी जिंकणार, कोण उद्या, हे ठरवून खेळायला भारीच आवडतं म्हणे.... त्यासाठी मिसळ बिसळ चालणार नाय सोड... मोठमोठ्या मेजवान्या द्याव्या लागलेल्या....!

माझी मैत्रीण शारदा.. तिचा मामा तिकडं मराठवाड्यात राहतो... तिथं म्हणे धा धा दिवस पाणी नाय..... आलं की लोक वाट्या, फुलपात्रं भरून ठेवणार पटाईत....! बाबुरावची देशमुखवाडीच म्हणून सोड तंतोतंत..... मात्र आयपेल च्या म्याचला प्रत्येक ग्राऊंड मोठ्यामोठ्या पाइपांनी सडा टाकून ओले

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

करतात म्हणे..... एवढे पाणी तिथं रडीचा डाव खेळणाऱ्यांसाठी वेष्ट करण्यापेक्षा बाबुरावच्या देशमुखवाडीला आणि शारदाच्या मामाच्या गावाला पाठवायला आरवीन कड्याच्या मामाला मंत्र मागायला आम्ही जाणार उद्या..... वरून एक शेपरेट अकरा रुपये दक्षिणा घ्या म्हणे.....!

तर संप्या, आज इतकेच.....!

आपीयेलवाल्यांनी तेवढे पाण्याचे जरी मनावर घेतले तरी थोडे का होईना पापक्षालन का काय ते होईल असं आज्ञी म्हणालेली, हे मात्र खरे....!

तुझी
बारकी

प्रिय संप्या..

काल अंगारकी म्हणून आम्ही गणपती मंदिरात गेलेलो..... तर जाता जाता येती का म्हणून आत्याला विचारलेलो.. ते म्हणालेली की तिला महत्त्वाचे काम आहे, ती नंतर जाईल.... मग आम्हीच जाऊन आलो....! येताना मुद्दाम तिचे महत्त्वाचे काम पहायला गेले, तर ती त्या म्याड टीव्हीपुढे ठाण की काय ते मांडून बसलेली..! गर्कच तंतोतंत...!

तिला म्हटलं, काम झालेलं का? तर म्हणे कुठे अजून? ही मालिका संपायचिये ना....!

हात्तिच्या....! हे काम होय! मग ती काळजीने म्हणालेली की “च च..... अय्यो... पापं..... कोण की ह्या राधाचा नवरा होणार.... खंडोबारायालाच ठाऊक....!”

राधा कोण? हे माहीत नसेल तर टी व्ही बघून सोड ज्या....! तर त्या राधाशी लग्न करायला कमीत कमी चार जण तयार आहेत, असे म्हणायला वाव आहेच....!

आणि ती पण, ‘क्या करूँ मजबूरी हय’ असलं कायतरी डोळ्यांत पाणी आणून बोललेली...! हे भलतंच...! “संसार म्हणजे काय खेळ वाटलाका काय ह्या टीव्हीवाल्यांना... मुडवा बशिवला मेल्यांचा...” असं आज्ञी म्हणालेली...! सौंसार म्हणजे तुला माहीत नाय? सौंसार म्हणजे तांदूळ.. डाळ.. गहू... हे.. ते.. आणि नवरागिवरा काय ते....!

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

मग टीव्हीवाले म्हणाले की तुम्हाला राधाचा नवरा कोण पायजेल त्याला मिस कॉल द्या....! तेवढ्यात आज्ञी म्हणालेली कीए “राधासाठी खरं तर प्रसन्न देशपांडेचा रिकामटेकडा काकाच बेष्ट आहे.... जोडा अगदी लक्ष्मीनारायणासारखा शोभेल.... शिवाय संप्याच्या आईसारखी गुप्तहेर जाऊ शेपरेट घ्या म्हणे....”

मी काय ते ऐकायला नाही.....!

पण मला त्या हुच्चक्याड टी व्ही पुढं बसून ती बाराशेचौतीस गुणिले बाराशे चौतीस वेळा म्याड मालिका बघण्यापेक्षा तुझ्याशी अखंड का काय ते बोलत राहाण्यात जास्त.. विंटेरेस्ट आहे... हे मी काय तुला सांगायला नको.....!

तुझी,
बारकी

प्रिय संप्या,

मी काल तुज्या घरी आलेले, तेव्हा बाबुराव त्याच्या त्या म्याड आरशात धादा बघत फणीने भांग काढीत होता. वर आणि ‘अब जिंदगी में प्यार का मोसम’ असलं कायतरी म्हणाले!

मला नीटच समजलेलं की बाबुराव आता त्या फियरलेस नादियाच्या पिक्चरला जाणार सोड!

नादिष्टच तंतोतंत, असं आज्ञी बोललेली ते काय खोटं नाय!

पिक्चर असतंय ते काय खरं नसतंय. आता तुज्या डोळ्यांत मला रंगीत पिसं दिसणार तेव्हा मनात झांज वाजणारच. ते एक सोड, पण ती काय बाकीच्यांना ऐकायला नाय. आपली आपल्या जवळ मनातच! पिक्चरमध्ये गाणं वाघांसकट ऐकू येणार परत आणि एका ओळीनंतर दुसरी ओळ त्या बहादुरांना सुचणार. ते पण कवायतीचा नाच करत करत! ही जादूच!

त्या दिवशी मी एक गाणं पायलेलं, त्यात ती बाई फार सुंदर दिसायली. आज्ञी म्हणालेली की नरगीस की कोण त्या बाई त्यांच्या सारखीच दिसायली ती!

तर ती बाई ट्यूलीप फुलांच्या शेतातून गाता गाता अचानक पिवळ्याधमक सरसोच्या शेतातच पोचायली! मला नीटच भूगोल कळालेला.

शिवलील बोललेली की गाणं म्हणत धावत सुटलो की डायरेक दुसऱ्या

गावात बसगीसची काय गरज नाय वर आणि पैश्यांची बचत! संध्या, मी गात
गात तुज्याकडे यायला निघाले तर किती वेळात पोचेल?

रानात सांग कानात आपुले नाते

मी भल्या पहाटे येते

.....

तुझी,
बारकी

प्रिय संध्या....

परवा बारावीचा निकाल लागलेला.... बाबुराव घरातली कामं आटपून ह्या
त्या घरी डोक्याऊन आलेला..... मला वाटलेलं की आता हा कमीत कमी अर्धा
किलो पेढे तरी खाऊनच येणार तंतोतंत...!

पण आला, तेव्हा त्याचा चेहरा पार पडलेला..... परश्याच्या भैनीला
९२ % गुण मिळाले. पण तिला ९५ मिळायला हवे होते म्हणून तिचे बाबा
रागावलेले..... यमज्याकडे तर त्याला ८५ % मिळाले म्हणून संबंध कुटुंबच
घरला कुलूप लावून कुठेकी गेलेले....! असलंच आणि काय काय...!

जंब्या त्याच्या आतेबहिणीचा निकाल घ्यायला गेलेला, तर वंटमुरीकर
देसाई त्यांचा तो बोका आडवा गेलेला त्यांना..... तो मार्जारपुंगवराव रस्त्यात
जो दिसेल त्याला नखशिखांत का काय तसा निरखून पाहतो, मगच पुढे जातो
असे आज्ञी म्हणालेली... जंब्या आणि त्याची बहीण पाच पावलं मागे गेले, तरी
बोक्याची पावर एकदम बेष्टच असल्याने त्याची बहीण नापासच झाली, ते एक
सोड....!

आई म्हणालेली की म्याट्रिकला असताना पेपरात पानभर नुसते नंबर
छापून येत.... त्यातून आपला नंबर शोधायचा आणि मग पास झालो इतकंच
कळायचं. तरी आज्ञी जेवताना पानावर साखरआंबा वाढायची....! हे ते काय
आता नाय ते एक सोड..! पण एवढे टक्के मिळूनही कोणालाच आनंद नाही
म्हणताना जरा ज्यास्तच वाईट वाटायलेलं....! ते येत असेल तर

शिवाय आणि एक नवीनच मला कळालेलं, की तू चित्र काढणार... गाणं

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

गाणार हे काय म्हत्वाचं नाय..... जगात फक्त डॉक्टर किंवा इंजिनेर लोकच आवश्यक असून बाकी लोक हे भुईल भार, असं आज्ञी म्हणते कधी कधी तसले असायलेले म्हणे तंतोतंत....!

शिवाय आणि एक ऐक..... तुला नाच यायलाय का? असेल तर बेष्टच होईल सोड.... टीव्हीत आजकाल नाचणारी आणि गाणारीच मुलं हवी असतात.... असे आत्मा बोललेली....!

म्हणजे संप्या, मला डॉक्टर किंवा इंजिनेर होयचं नसेल आणि मला गाणं किंवा नाच येत नसेल, तर काय अर्थच नाय म्हणून सोड की...!

असलंच कायतरी डोक्यात आलेलं....!

माझ्या डोक्यातलं हे म्याड चक्र मी आज्ञीला बोलले, तर ती म्हणालेली... की श्रीशंकरा, आता मी काय म्हणू हिला? अगं, सर्व गायलेत तर ऐकील कोण? तू ऐकून सोड ज्या..... रसिक श्रोता नसलेला, तर गायलाही मज्या कशी काय येणार? काय म्हणतात ना त्यातली गत... त्यामुळे तू पण महत्वाचीच असलेली.....!

मला खूपच्या खूप आनंद झालेला.... आता मी बारावीच्या निकालाला काय भ्यायला नाय सोड.....!

तुझी,
बारकी

प्रिय संप्या.....

खरे तर मी मघाच तुझ्याशी बोलणार होते.. पण मघा मी जरा महत्वाच्या कामात गर्क का म्हणतात तशी असलेले.... त्यामुळे राहिलेले...!

मघा गदगदर मामी आणि गुप्तहेर खाते एकमेकींशी गुप्त मसलत का काय ती करायल्या, हे मला परश्या सांगितला.... तो म्हणालेला की, गदगदर मामींच्या शेजारच्या घरातली बाळासाहेबांची मुलगी खानापूरच्या एका मुलाचा हात धरून पसार की काय ती झालेली..... त्यांचं कायतरी होतं म्हणे....! काय होतं ते मला काही कळायला नाही... आणि मी विचारलेलं. तर आज्ञीने बावीस मैल लांबीचा पट्टा नीटच सोडलेला - की चोंबडेपणा कुणी करायला सांगितलेला वगैरे..... त्यामुळे रायलंच...!

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

मग किट्ट्याच्या आज्ञी आमच्या आज्ञीला सांगितलेली की “बाळासाहेबांनी वीस तोळे सोनं.... जमीन... मानपान.. दोन्हीकडचा कपडा असं मुलाकडच्यांशी बोलून ठेवलेलं आणि ही दिवटी असली कुळबुडवी निघालेली....” तर आज्ञी बोलली की, “बरंच झालं... काय म्हणतात ना त्यातली गत..... बाळासाहेबांचं सोनं... पैसा.. कपडा सर्व वाचलं. घ्या सोडा.... नायतं आजकाल लग्नावर धो धो पैसा करायची फ्याशनच आहे... त्यात आणि पुन्हा उभ्याने अधाश्यासारखं खायाचा बुफे का काय अस्तोय..... तो पण त्रास वाचला....! काय चित्राहुती नाही, का घास भरवायचा नाही..... पंगत नाही... उटी लावायची नाही.... उखाणे घ्यायचे नाही... असला कसला हा बुफे?

मुडदा बशिवला मेल्या बुफेचा....! छान पानं मांडावी... उदबत्त्या बटाट्यात खोचाव्या... रांगोळ्या घालाव्या.... घास भरवा म्हणत उखाणे घ्यावे.... हे काय नको आजकाल....! त्यापेक्षा पळून गेली हे बेष्टच झालं सोडा....!”

यावर किट्ट्याच्या आज्ञी फक्त एवढंच म्हणालेल्या की... “त्याहून बेष्ट म्हणजे आपला अहेराचा खर्च नीटच वाचला, हे बेष्टच झालं ते एक सोडा....! दुसऱ्या लग्नात कामी यील....!” पुढचं मी काय ऐकायला नाय बा....!

तुझी,
बारकी

प्रिय संप्या

आज संध्याकाळी मी एकटीच रेल्वेच्या तिसऱ्या गेटपर्यंत चालत आलेले.. आणि मग शारदासंगीत विद्यालयात... तर तिथे सात नंबरच्या पेटीवर जामखिंडीकर सराव करत बसायले.... सरस्वती केरूर त्यांना म्हणालेली की, “अहो जामखिंडीकर, उठा, जावा, तुमच्या टोपीखाली जाऊन बसा.... आम्हाला सराव करायचाय अजुनी...!” त्यावर जामखिंडीकर हसून “बरं बुवा...” एवढंच म्हणालेले..... मग मणरीकर मास्तरांनी यमन का काय तो राग शिकवलेला.... मी डोळे नीटच बंद केले..... आरोह अवरोह आणि मग सरगम... पकड.... नि ध प म प ग म ग... प म ग रे.....!

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com

ते ऐकून मला वाटायलेलं की तो कृष्ण कुंजवनात का कुठे त्याची ती म्याड बासरी वाजवायलाय आणि सर्व गायी.. मोर... वासरे... गोपी तल्लीन होत ते ऐकायलाय.. आणि हा बहादुर कृष्ण डोळे मिटून हसायलाय फक्त....! असलंच काय तरी.... म्याडसारखं....!

मणोरीकर मास्तरांनी बंदिश गायला शिकवलेली, ती सर्वांगसुंदर का काय तसलीच... पिया की नज्यरिया जादू भरी... मला उगाच तुझ्या डोळ्यातली ती म्याड रंगीत पिसं दिसायलेली.... मी काय ते कोणाला सांगायला नाही... पण तुला न सांगता ते नीटच समजले असणार. मला खात्रीच आहे... तंतोतंत....!

संध्या.... एक खूप हिरवी, घनदाट रानातली पायवाट आहे... नि आधी नुक्ताच पाऊस पडून गेलेला असायलेला.... कोणीच तिथं नसलेलं.... आपणच फक्त चालत जायलेलो..... मधेच रस्ता विसरलेलो आणि अचानक मावळतीच्या सूर्याची किरणं ढगातून बाहेर येऊन पश्चिम दिशा कळावी... रस्ता सापडावा तसलाच काय तो यमनमधला तीव्र मध्यम लागतो.....!

हे मी मणोरीकर मास्तरांना काय बोलायला नाय... पण तुला ते नीटच समजलेलं असायलेलं....!

आज इतकंच...!

तुझी,

बारकी.... (यमनातल्या तीव्र मध्यमाइतकी)

प्रिय संध्या..

आज संध्याकाळी मी एकटीच अंगणात फुलांचा गजरा करीत बसायलेली... तर तर हळूहळू आभाळ भरून आलेलं... गार वारा सुटायला आणि लगेच एक म्याड पावसाचा थेंब माझ्या नाकावरच येऊन थांबलेला..... नाकावरच्या रागासारखा नाय सोड... हा आपला असाच....!

मग मजाच झालेली... अंगणभर एकेक थेंब येऊन टपटपायला लागलेला आणि हळूहळू थेंबांची रांगोळीच तयार झालेली.... आज्ञेने मला हाक मारली नसती, तर मी त्या रांगोळीकडे बघत गर्क का काय म्हणतात तशी होत नीटच भिजायलेली सोड... पण आज्ञेच्या चाणाक्ष डोळ्यांना ते लगेच दिसतं म्हणजे दिसतंच....!

‘सृजन’ला भेट म्हणजे... ज्ञान आणि मनोरंजन ह्याची हमीच.... भेट द्या....

www.esrujan.com